

Akt nr:

P-E1a-0050

AU\$P-E1a-0050

289/94

P

2*0050

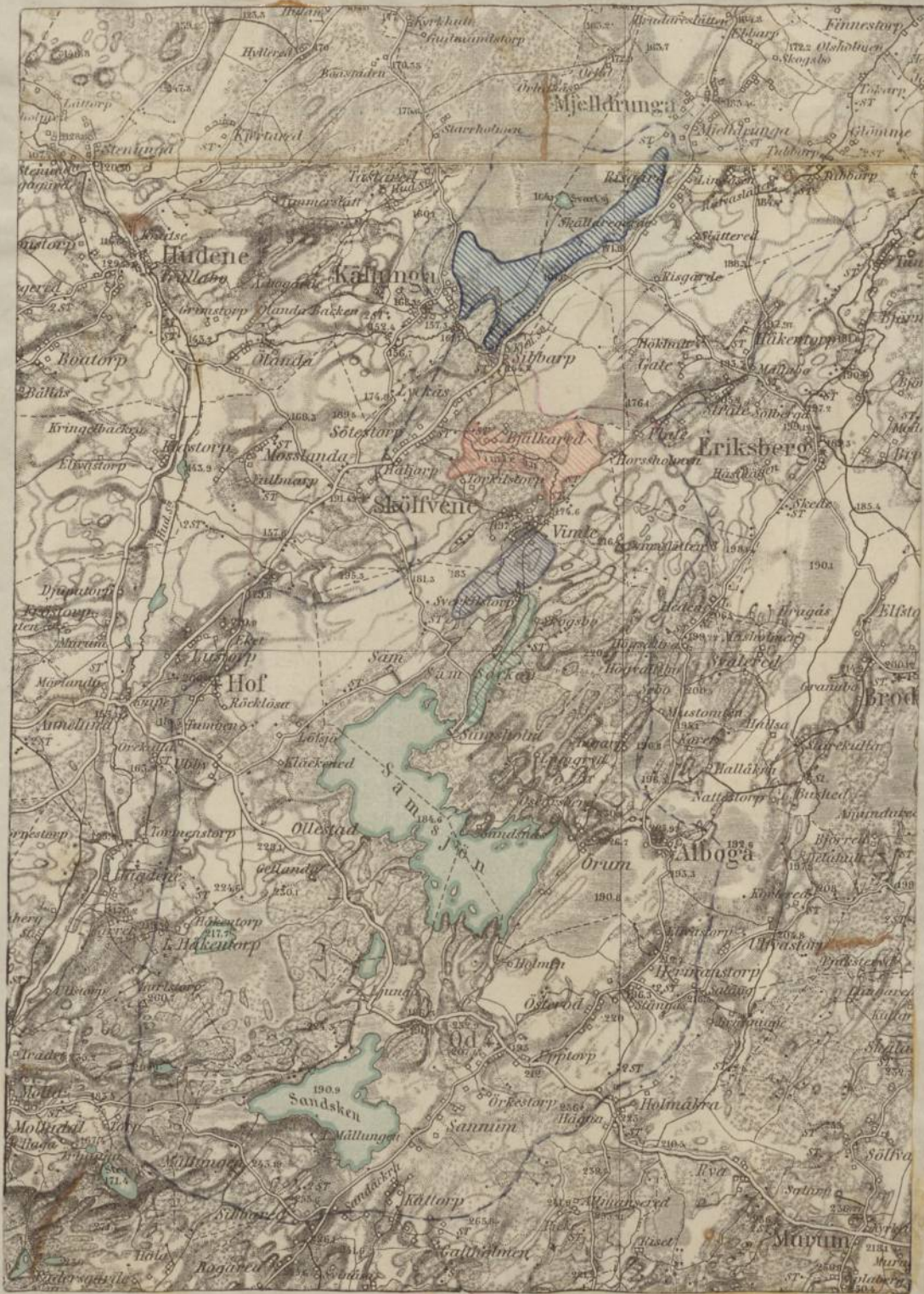
Elfsborgs län — Odlingssonden

Wäthults maders afdikning

i Spuesenstämmes med Kongl Wäg- och Watten-
byggnadsstyrelsens Skrifvelse den 24 Mars 1892.
Omarbetad Plan.

0300-2

Generalkarta i 1/100000 del.

H. Steinmetz

1
Sedda den af Kongl. Majt den 3 November 1893 i Nödes faststäl-
da arbetsplanen. Stockholm den 21 December 1893.

Lars Berg

A. M. Lindgren

Wetänkande och kostnadsförfog för afdelning
af Wathults mader inom Gäsnex härad af Elfs-
borgs län uppgjorde i äfverensstämmelse med
instruktionen den 10 december 1886.

1) Wathults mader äro belägne inom Perolafsgår-
den, Helgesgården och Jonsgården i Källunga so-
cken; Lylekas Östergården, Mellomgården och Wester-
gården, Silbarp, Frostgården, Klockaregården, Moun-
högården, Meljärp, Sälstorp, Westergården och
Östergården, Totkilstorp, Mansagården och Nilse-
gården i Skolfvåned socken, Stråte Lunnagården i
Bricksbergs socken, samt Slättered, Skällaregårde, Riss-
gårde, Östergården, Mellomgården, Westergården och
Poden i Mjellundunga socken af Gäsnex härad
och Elfsborgs län.

2) Förlag till Wathults maders torrläggning upps-
rättades först 1887 af Kommissionslandtmätaren
Ag Stålk, omarbetades i följd af Gäsnex häradss-
rätts rättslag 1888 af samma förrättningsman,
sändes i Maj 1891 från Konungens Befallnings-
hafvande i Elfsborgs län till Kongl. Wäg- och
Wattenbyggnadsstyrelsen, som efter återremiss för
komplettering, med skrifvelse till Konungens
Befallningshafvande i samma län af den 24
Mars 1892 återstälde handlingarne med för-
ständigande till sökandena att anmoda ve-
derbörande Statens landbruksingenjör att
omarbete planer på sätt nu skett. Den
förnyade undersökningen skedd i Septem-
ber, October och November 1892.

3) I närheten hafva nyligen dels Bjälkareds

mader, dels Sverkilstorps mader och dels Somsholms mader bekvärligt med lån ur odlingsfonden af dikade och odlade.

4.) Närheten af eller igenom odlingslägenheten flyta inga andra vattendrag, af hvars vatten höjd lägenhetens torrläggning är beroende, ände, som i regleringsplanen ingår, hinder för fäntagets utförande beroende på nedom liggande vattenverk, möter icke sedan intressenterna med egaren till Kullaqvarn uppgjort godvillig afvärenskommitté om färdjupning af Samsbäckens afvarn om qvarnen och uppsättande på hans egande hemman 18. Kant. Källunge Skopsgården, af en dam med luckor enligt befogade retning. Stötled eller fiskens skada icke af regleringen. Niderbords, område och af rinnande vatten mängd afviken af flappens dimensioner synas af hithörande gräflingslippta (bilagan N:o 1)

5.) Af den jord som från vatten befrias är att hänföra till.

af jord som torrläggas endast för odling

Aker 139 har 33.4 ar

Äng och odlingsmark 9 " 66.6 "

Summa 149 har.

X) A hithörande karta är den odlade jorden färglagd med gult, den odlingsbara, icke odlade med helt grönt, den till odling odyliga med grönt ant färg.

6) Genom det nämnda jordområdets torrläggning blir var traktens fruktbarhet afven minskad, sker något bidrag ur fruktfondens icke särskildt afsed.

7 a. b.) Öfverenskommitte mellan egaren till

X) 5c) till odling odyelig jord, som jemte annan jord blir torrlagd, 3 har 92.6 ar, tillsammans 152 har 92.6 ar.

21
Kullaqvarn och Wathults maders afdikningskolag, genom dess bestyrelse, om Samsbäckens reglering befores (bilagan N:o 2)

Handlingar afven laga synfästning för afdikning af afdikning af Wathults mader uppräta de år 1887 af H. Stårik befogas (en inbunden bok med karta bil. N:o 3)

Handlingar rörande ändring af laga syn för afdikning af Wathults mader på grund af Gåsen. Kåradshäls utslag uppräta de 1888 af H. Stårik befogas (en inbunden bok bilaga N:o 4)

Afven befogas Petärhände med kaptens fästlag för Wathults maders afdikning uppräta de 1888 af H. Stårik med bilagor, afvensom vederbörande kommunalstämman yttrade om fäntagets nytta, vederbörande Konungens Befallningshafvande under den 31 Dec. 1887 meddelade tillstånd från det allmännas sida att utföra fäntaget, afdiknings bestyrelsens underdåniga ansökan om odlings lån m.m., och inneslutet i skrifvelse af den 8 Maj 1891 från Landshöfdingen Embetet i Östergötlands län till Kongl. Wäg- och Wattenbyggnadsstyrelsen, samt genomdraget och med Kongl. Wäg- och Wattenbyggnadsstyrelsen, sigill försett (bil. N:o 5)

Skutligen befogas protokoll med upprätag af styrelsen att i intressenternas vägnar göra underdånig ansökan om odlings lån efter den färdändrade planen samt de publika ombudens godkännande af detta uppdrag af bestyrelsen (bilaga N:o 6)

7c) Den om arbetning af denna afdikningsplan, som befvär en följd af Kongl. Wäg- och Wattenbyggnadsstyrelsens afvannämnda skrifvelse af den 24 Mars 1892 (bilagan N:o 7) har ingen inverkan på det vid den laga synen beräknade uppkommande förbättringsvärdet af jorden Enligt H. Ståriks fästlag af den 12. Nov. 1888 är förbättringen beräknad till 33406 kronor hvilket förbättringsvärde således förblir oförändradt.

vänd

8) Kostnadsförslaget (bilagan N: 8) upptager för vat-
tenafledning och dikning — 25,000 kr
Samt för odling och tegdikning — 2,939 "

Summa Kronor 27,939

Gräfningsstabell bifogas (bilagan N: 1.)

Arbetet är redan till omkring två tredjedelar
utförd; därför föreslås, att återstående arbete
fullbordas på 2 år med hälften för hvardera året.
Hafva odlingslännet bör genast på lyftas, samt
dessutom 2,000 Kronor under hvardera af de två år
återstående arbete verkställas.

Skulle arbetet medhinnas på kortare tid bör odlings-
lännet på lyftas på motsvarande tid.

9a) Plankartan i 2 exemplar, hvardera i 2 kartblad,
är upprättad i 1/4000 del och upptager alla för
fältets anläggning nödiga öppna, så väl af-
lopps- som aflednings-, afskärings- och back-
diken, hvilka äro i kostnadsförslaget inlagne.

I Generalkartan i 1/100,000 som är utklippt ut har-
tebladet Ulriehamn är afdiknings, område ut-
märkt med grön färgläggning.

På Plankartans olika blad äro särskilda
konnektionslinier uppträdande, och hvarje plan-
karta finnas motsvarande profiler med
tillhörande sektioner.

10.) Längdprofilens längdskala är densamma
som Plankartans skala eller 1/4000 del; höjd-
skalan 1/100 del; olika jordlager äro med
olika färger betecknade och mått på
skrifna.

11.) Höjdprofilernas skala är densamma som
längdprofilens höjdskala eller 1/100 del och
mått påskrifna.

12.) Alla mått äro utförda efter metersystemet.

13.) Såsom här afven af mon, 2 synes har detta
förslag förut varit till Kongl. Wäg- och
Wattenbyggnadsstyrelsens insändt, men blif-
vit återtrickadt för omarbetning.

14) Wåthultsmåden innehålla ett jordlager,
hvars djup varierar mellan 0,4 meter till mer
än 5 meter, medeltal 2. meter, inom
Skälvene socken är jordmånen my-
cket god mjöddjord, inom Källunga och
Mjelldrunga socknar är den mera
massartad, på en areal af omkring 4 har
är jorden af dålig beskaffenhet.

I massjorden förekomma stubbar,
trädgrenar och näfver. Botten består
af grå sand eller fin svämsand, blandad
med gråfre grus och flötter eller mindre
stenar. Den obetydliga del af massen, som
ännu icke är odlad, är beväxten med
starrarter.

14b) Af den bifogade gräfningslistan
(bil. N: 1) jemte tillhörande profiler
framgår, att odlingsfältet afven ef-
ter ihopsjünkningen blir torrlagt
till minst det djup som i §§ 3 och 13 af
nu gällande dikningslag fin-
nas föreskrifvit.

15) Odlingen på ännu icke odlade
ghar 66,6 ar sker medelst stubbrytning,
stenröjning och plöjning der
dylagt efter ihopsjünkningen
är mer än 0.3 meter djupt kan brän-
ning en gång ske, hvar efter tagis
en råyskörd. Därefter kan nyodling

22 1/2 4400
20 17.00
2 31.400

gen inga i omlopp med de redan odlade
maderna med 1) Rotfrukter 2) Vårsäd
3. 4) Vall till hö 5) bete, och 7) vårsäd
med användande af 4 centner Kali
och 4 centner 20% superfosfat för
hvar till sädesskörden.

16) Det säkraste beviset på ifrågavarande
maders odlingsbarhet är att af 149 har
139 har redan äro odlade, ehuru vid od-
lingen vattensjuka. Undersökning
för madernas fullständiga afdikning
började redan 1887. sedan intressenter
nas förvällande har undersöknings
handlingarnas fullbordande blifvit
så länge fördröjt, att de ännu icke
kunnat företagas till slutlig gransk-
ning i Kongl Wäg- och Watten-
byggnadsstyrelsen. Intressenterne
hafva emellertid, så vidt från dem
berott såkt att genomföra företaget
så fort som möjligt i öfverensstämmel-
se med den låga kraftvunnas pla-
nen, hvilken de trots vara fullt ut-
förbar. Kastradsfärslaget för den
färdt uppgjorda plan uppgår
för wattenafledning, afdikning och
odling till 27,842 kr. 50 öre; den nu i
öfverensstämmelse med Kongl Wäg-
och Wattenbyggnadsstyrelsens anvis-
ning andrade planen, hvarvid
till kommer ny gräfnings i Sämstäl-
ken jemte byggande af en dam
med luckor på Kulla grans egare
hemman, slutar för en kastrad af 27,939 kr

4
go år, således är tillökning i beräknad kastrad
endast 97 Kronor 40 öre, hvilken förhållande
vis obetydliga ökning icke kan anses nämn-
värdt jämfärra kalkylen.

Med stöd af det anförda färsläs också
i underdånighet i och för arbetets utförande
ett lån ur odlingsfonden till belopp af 25,000 Kronor

Göteborg den 7 Januari 1893.

På Embetets vägnar.
M. Steinmetz.

Bilagor N:o 1.
Gräfningslista.

gentle beräkning af afloppens dimensioner
förfärdad i afserensstämmelse med Kongl
Wäg- och Wattenbyggnadsstyrelsens skrif-
velse till Konungens Befallningshafven
de i Elfsborgs Län den 24 Mars 1892 an-
gående Wätthults maders afdikning.

Enligt afvannämndes skrifvelse skulle af-
undertecknad planen omarbetas dels så, att
den Södra Kanalen, i hvilken Samsbäckens
flöden gkolas genom ofdämning af bäckens
norra lopp inledas erhåller tillräckligt stor
area för afledande af hög vattenflödena,
dels tillse huru den i fråga af vatten "må-
kunna lämpligast anordnas, dels ack upp-
rätta fruständigt kaffnadsfärslag af beskaffenhet
att kunna åberopas vid en blifvande framställ-
ning till Kongl Majt. om nådigt fastställan-
de af plan och beredjande af län till färetaget!

Med hänvisande till den hithörande kartan
med profiler och sektioner, har vid beräkning af
vattensamlingsområdena på den topografiska
kartan dessa sednare befunnits hafva följande
utsträckning.

För Sibbarpsbäcken vid punkten C	—	14 qv kilometer
" Bjelldrungagrenen	C	6.5 " "
" Källungagrenen	B	2.0 " "
" hufvudkanalen vid punkten B således	—	22.5 " "
" tillkommer nedom B	—	0.5 " "

 Tillsammans 23,0 qv kilomtr.
" Samsbäckens nedom Sibbarps quarn
 sunder färetställning att intet vatten
 genomgår vällen 86,5 " "

Ap artens nederbördsförhållanden och vattensamlingsområ-
dets topografiska och geologiska beskaffenhet samt
lutningsförhållanden framgår att aflopp måtte
vara det för en flodvattenmängd af 100 liter på se-
kund och quadratkilometer. För de Sälunda erhållna
vattenmängderna har vattens hattighet och kanaldi-
mensionerna beräknats enligt Längvilliet och Kutters
Kända formel, hvar i räknets graden (n) bestämts till
0,027 och sedolutningen till 1 på 1,5 såsom lämplig
för jordarten.

För afledande af Samsbäckens högvattenflö-
den nedom Sibbarps quarn deriikt till Kulla quarn
setan att något vatten derifrån inkommer på Wät-
thults mader, har åt Samsbäckens gifvits en
sektionsarea af 4 meters bottenbredd och ett flör-
sta tvärsnitt vattendjup af 1,3 meter; samt ett
relativt fall af 1,67 på 1000. Denna reglering sträcker
sig på en länga af 490 meter. Ett hundra meter af-
vanom Kulla quarn, midt för ett nu befintligt sido-
aflopp, L.M., bygges ett dämme med tre luckor
af hvardera 1,3 meters höja samt 1 meters lucköppning;
luckornas afuerkant ligger i jämnhöjd med afver-
kanten af quarnrännan och dess sidoutskaf; afuerkan-
ten af pådragsluckorna till quarnen ligger nå-
got lägre enligt ritning. De nya dämmluckorna
jämtes utskafvet och pådragsluckorna till quar-
nen, hvilka sednare hafva en sammanlagd
bredd af 2,8 meter, äro juut tillräckliga för afför-
rande af Samsbäckens högvattenflöden.

Från det nya dämmet, punkten I, har vatten
ett mycket godt affall i Stenkunden mark
till den 164 meter nedanför belägna punk-
ten M vid de nedströms om Kulla quarn
färdade bäckdragen. Höjdskill-

maden mellan dessa båda punkter är af 3 me-
ter. Omedelbart nedan dammet gifves detta
sidoafflopp en bottenbredd af 3 meter och sido-
slänt 1 på 1,5 enligt ritning.

Bottenstücken i det nya dammet skall ligga
1,99 meter under fixpunkten N° 6 och 1,4 meter af-
fixpunkten N° 1 enligt hithörande kartor.

Den sålunda reglerade delen af Samsbäckens
leddes för lång tid tillbaka ur sin naturliga
strömfärd rakt fram till Kulla quarn för att der
bereda ett användbart fall. Strömfärdan ligger
derför på vattendelaren, hvaraf följer, att stränderna
omkring bäcken hafva fall åt båda sidor och då den
nuvarande strömfärdan är för liten så äro strän-
derna försumpade.

Strandegarne omkring i prägarvarande del
af Samsbäcken äro afven intressanta i Wåthults
mader utom egaren af Kulla quarn. Gränser-
na för den för närvarande egande hemman,
18 mantal Källunga Biskopsgården, äro på
kartan med röd kantfärg utmärkte, hvar
af dem att det nya dammet skall hånse gör
uppsättas och någon gräpning der ske.
Dessför hafva intressenterne i Wåthults
maders afdekning, genom sin bestyrrelse
träffat afvenskommelse med egaren
till Kulla quarn om denna åtgärd.

Widkommande den 900 meter längre upp
i Samsbäcken liggande, nybyggda Silbars
quarn, så synes af hithörande profil att den
föreslagna reglering bli en fördel för
Silbars quarn, ty genom Samsbäckens
fördjupning kan afloppet omedelbart nå
om Silbars quarn afven fördjupas, det

6
högsta tillåtna vattenståndet vid det nya dam-
met ligger 0,75 meter under Skurbotten under
hjulst ved Silbars quarn.

För att helt och hållet hindra något som
heldst vatten från Samsbäcken att inkomma
på Wåthults mader bör derjemte den nu be-
fintliga luckan i vallen afven som broöpp-
ningen för invid belägna väg, alldeles igen
fyllas, hvarjemte vallen något påbygges
enligt ritning så att dess minsta höjd blir
0,4 meter afven fixpunkten N° 6.

Den nämnda anordningen med Sams-
bäcken har till följd att dimensionerna af
det aflopp genom maderna, som enligt den
förra planens skolat mottaga Samsbäckens
flodvatten, enligt den nya planen kun-
na minskas.

Hufvudkanalens (Silbarsbäckens)
öfriga del, afvenom C har blott att afföra 1,4
kubikmeter.

Om största tillåtna vattendjup för samtliga
afloppskanaler bestämms till 1,0 meter, så erford-
ras i den nämnda kanalsträcken blott 0,6 me-
ters bottenbredd, samt emellan punkterna
B och C, 1,3 meter, och nedan B 1,5 meters bottenbredd,
då det relativa fallat ingenstades är mindre än 1 på
1000. I Nyellundagården är mitta relativa
fall 1 på 2000, thvadav 0,5 meters botten-
bredd der är behöflig.

Öfriga aflopp behöfva icke större bot-
tenbredd än 0,3 meter. För kanal och dikes-
dimensioner i öfrigt hänvisas till profilen
och gräfningslista.

Fördupplagen skola, såsom för stark

Förskrifvet, så snart som möjligt bortföras från kanalbanken, men inte dess att detta kan ske får kanalbanken vid huvudkanalen icke läggas närmare än 1.5 meter och vid öfriga kanaler och diken icke närmare än 0.5 meter från den nya kanten och icke gifvas brantare luttning mot kanalerna än deras egen sådant ursäktligt antal genomstick göres i kanalbanken, får att lemna från sidorna kommande ytvatten tillfälle att afriinna.

Följande af Mr. Stærk inhuggna och af sinder tecknad kontrollerade fixpunkter äro till ledning vid arbetets utförande utsatta i plan och profil.

N° 1 Vid vid bron vid Kullagårn = 2.50 meter öfver jämförelseplanet.

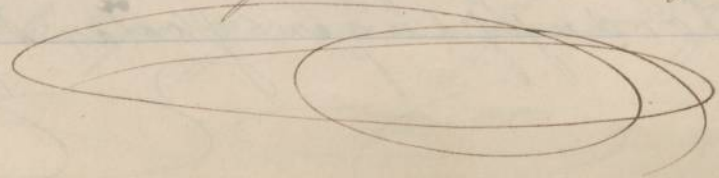
N° 6 vid Hyltåa - diket, 50 meter från vällen = 5.89 meter öfver jämförelseplanet

N° 9 på ett berg öfver vid Rissgårds-maden 9.46 meter öfver jämförelseplanet.

Inga boor behöfva ändras eller nybyggas.

Det på grund af dessa beräkningar af kanal dimensioner och nedanstående gräfningslista i upprättade käftnadsfärdlaget uppgifna kulbikmapar städdja sig på sektioner sådana de äro uppdagna på hit hörande profiler, med afdrag af den järn allgräfning befintliga kanalsektionen enligt Mr. Stærks färdlag.

Af sektionerna till hithörande profiler synes huru mycket som nu är gräfdt och således huru mycket gräfning som ännu återstår att verkställas.

Gräfningslista

Kanal eller diket Namn	Littera	Numera	Dimensioner i meter			Afstånd från jämförelsepunkt i meter	Stant
			Djup	Botten bredd	Dag bredd		
	2	3	4	5	6	7	8.
Huvudkanalen A-F	A	XVI	0.6	1.5	3.30	"	1:15
		XV	1.2	"	5.10	100	
		XIV	1.25	"	5.25	100	
		XIII	1.25	"	5.25	100	
		XII	1.4	"	5.70	100	
		XI	1.7	"	6.6	100	
	B	X	2.0	"	7.5	100	
		C	1.75	1.3	4.75	55	
					6.55		
		IX	1.9	"	7.0	45	
		VIII	1.55	"	5.95	100	
	C	B	1.6	0.6	6.1	40	
		D	2.3		5.4		
		VII	2.3	"	7.5	60	
		VI	1.8	"	6.0	100	
	E	V	1.55	"	5.25	100	
		IV	1.7	"	5.70	100	
		III	1.2	"	4.2	100	
		A	1.7	"	5.7	25	
		II	1.6	"	5.4	75	
		I	1.7	"	5.7	100	
Diket till vällen E-G	E	F	1.3	"	4.5	75	
		A	1.7	0.3	5.40	"	1:15

Uthöjden af Kongl. Maj: den 3 November 1893 i nader

Sackställda arbetsplanen.

Stockholm den 21 December 1893.

Lars Berg

A. K. Lindgren

1	2	3	4	5	6	7	8
Holmströmsdiken D.N	-		1.2	0.3	2.7	4.70	1:1
Finsdiken O.X.			1.2	0.3	2.7	5.40	1:1
Sötstärpsdiken P.W.	P	6	1.5	0.3	3.3	-	1:1
		5	1.5	"	3.3	80	"
		4	1.35	"	3.0	80	"
		3	1.45	"	3.2	80	"
		2	1.4	"	3.1	80	"
		1	1.3	"	2.9	80	"
		0	1.4	"	3.1	80	"
Lummagårdsdiken Q.V	W	-	1.5	"	3.3	33	"
	Q	0	1.5	0.3	3.3	+	1:1
		1	1.45	"	3.2	120	"
		2	1.5	"	3.3	100	"
		3	1.6	"	3.5	100	"
		4	1.4	"	3.1	100	"
		5	1.3	"	2.9	100	"
		6	1.4	"	3.1	100	"
		7	1.6	"	3.5	100	"
	V	8	1.4	"	3.1	96	"
Aflädningsdiken a			1.2	0.2	2.6		
Bark och afskärningsdiken b.			0.8	0.2	1.5		
Tigdiken			0.8	0.1	0.9		

Göteborg den 7 Januari 1893.
 H. Stummertz.

Bilaga N:8 Kostnadsförslag för torrläggning af Wathulls mader.									
Läge	Länge	Arbete	Kubik meter	å kr	Kostnad		Summa		
1	2	3	4	5	kr.	ön	kr	ön	
		<u>Wattenafledning och däckning</u>							
		<u>Thesrudkanalen A.F</u>							
XVI-C	840	Gräfnings stenb. jord jemte sprängning	2000	1.50	3000	"	"	"	
		1 ^o i grus och stenb. jord	1500	0.60	900	"	"	"	
		1 ^o i läs jord	845	0.50	422.50				
G-F	735	Gräfnings stenb. jord jemte sprängning	950	0.70	665	"			
		1 ^o i läs jord	600	0.50	300	"	"	"	
		1 ^o i stenb. 1 ^o	300	1.00	300	"			
		1 ^o i läs 1 ^o	1210	0.40	484		4071	50	
E-G		<u>Liket till Wallen</u>							
	460	Gräfnings ingt stenbun jord	986	0.50	493	"			
		1 ^o i läs 1 ^o	600	0.20	120		613	"	
HQJ		<u>Wallen</u>							
	200	Kallmuring af sten med framskaffning	120	6.00	720	"			
C-S		Jordbetäckning	124	0.50	62		782	"	
		<u>Nöjeldrungaagrenen</u>							
G-Q	1035	Gräfnings stenb. jord	30	1.00	30	"			
		1 ^o i dyjord	5560	0.20	1112	"			
Q-S	1900	1 ^o i stenb. jord	800	0.60	480	"			
		1 ^o i dyjord	3627	0.20	725.40				
		1 ^o med grus	2500	0.30	750	"	3097	40	
R-Q		<u>Öfre Nöjeldrungaagrenen</u>							
	564	Gräfnings ingt stenbunden jord	800	0.50	400	"			
		1 ^o i dyjord	1230	0.20	246	"	646	"	
B.Y.		<u>Källunga diket</u>							
	846	Gräfnings ingt stenb. jord	600	0.50	300	"			
		1 ^o i dyjord	1490	0.20	298	"	598	"	
		<u>Öfverför</u>							11807 90

1	2	3	4	5	6	7	8	9
		Öfverfördt					11807	90
M-L-K		<u>Semsbäcken</u>						
		Dambyggnad vid La Kallmure						
		af sten jemte framskaffning	15	6,00	90	"		
		Bjeltar 24 l m 26 x 26 cm	"		37	"		
		Timmer 30 - 20 x 20 "	"		15	"		
		Plank 1 stoft af l m. langd 7 x 22 m			20	"		
		Arbetslön	"		38	"		
II a-L-Ma	490	Gräfnig i grus och stenb jord	1200	100	1200			
		do i sand	700	0 50	350		1750	"
D-N		<u>Holmströms diket</u>						
	470	Gräfnig i stenb. jord	306	0 40	122	40		
		do do	540	0 15	81	"	203	40
O-X.		<u>Fins diket</u>						
	540	Gräfnig i Stenb. jord	300	0 40	120	"		
		do i lās do	672	0 15	100	80	220	80
P-W		<u>Sötstorps diket</u>						
	513	Gräfnig i Stenb jord	660	0 40	264	"		
		do i lās do	580	0 15	87	"	351	
Q-V		<u>Lunnagårds diket</u>						
	796	Gräfnig i Stenbund. jord	700	0 40	280	"		
		do i lās do	1360	0 20	272	"	552	"
a		<u>Af dänings diken</u>						
	7000	Gräfnig i lās jord	11760	0 15	1764	"		
	3250	do i grus o sten do	5460	0 30	1638		3402	"
b		<u>Back och afskärings diken</u>						
	3720	Gräfnig i lās jord	2530	0 15	379	50		
	8260	do i något Stenb jord	550	0 30	1665	"	2044	50
		Summa	"	"	"	"	20331	60
		Skiljägges för försämringskostnad						
		arbetslön synö ofärdtreda utgiftn. 9%					1865	80
		Syneforsämringskostnad eny Stenk					2802	60
		Summa för vatten aflutning						
		och dikning	Kronor				25000	"

2) Odlingskostnad —
Öfverfördt 25,000: 00
Stubbrutning, stenrognig och
plöjning af 9 Thar 66.6 ar å 150 Kronor 1449: 00
Lagdikning af 149 Thar på i allmänhet
20 meters afstånd med djup 0.8 me-
ter, bottenbredd 0.1 mtr. dagbredd
0.9 meter 0.4 qv meter på en längd af
74,500 meter = 29,800 Kub. meter, hvar
från afgår hälften för gammal dike-
= 14,900 Kub. m å 10 are. 1490: 00 2939: 90
Summa vatten aflutnings Odlingskost. Kr. 27,939: 90

Göteborg den 7 Januari 1893.
M. Steinmetz.
Suhör den af Kongl. Maj:t den 3 November 1893.
i Nader fastställda arbetsplanen. Stockholm
den 21 December 1893.
Lars Berg

A. M. Lindgren
Färdtjänst handlingar kån afskriftn betyggar:
A. Johansson
for Skolfrend
A. Svensson
for Skolfrend

uppteckning
af
afskrift

Wälaga 1822
Kontrakt.

11.

För den händelse att Kongl Maj:st godkänner den
fjärde ändrade plan för afdikning af Wåthults mader
ennom Skälfvened, Källunga Örksberg och Kjelldrum
ga Sacknar som blifvit af Landtbruksingenjören H.
Stenmets under den 28 November detta år upprättad,
enligt hvilken plan Samsbäcken sedan den passerat
Silebärpsgravn i ett fördjupadt aflopp ledet till mina
egor samt genom ett sådant dam vid hvarje vattenstånd
hindras från att aflemna något vatten till Wåthults
mader, så samtycker jag Alfred Anderson egare till
18de Mant. Biskopsgården i Källunga Sacken, att ett
aflopp upptages och ett dämme med luckor uppsättes
på mina egor aut i öfverensstämmelse med den af bemälda
landtbruksingenjör uppgjorda plan.

Bestyrelsen för Wåthults maders afdikning eger rätt
att när den så önskar efter förutgången tillägelse låta
på afdikningskolagets bekostnad, verkställa detta arbete,
sedan den öfverenskomma härvidan uppgjorda ersättning.
För intrång blifvit till mig eller min rättssinnshafvare
emot gifte erlagd.

Såsom ersättning i ett för aut för all slags intrång
och skada af denna Kanalgräfning fördror
jag fyrahundra femtio (450) kronor,
hvar emot jag dels åtager mig att för all fram
tid underhålla såväl afloppet öfver mina
egor som dämmet med luckor, dels tillåtes
få detta Kontrakt blifva i min egande hem
man 18de Mantal Källunga Biskopsgår-
den intecknad.

Af detta Kontrakt hafva vi hvar och

en all exemplar till ops taget; som skedd vid
Kullaquarn den 29 November 1892.

Alfr. Andersson Amanda Kr. Andersdotter
Säljare

A. J. Pettersen A. J. Svensson Lars Gustafsson Herman
Andersson Johannes Pettersen Köpare För
Wäthults maders afdiknings bolag.

På en gång närvarande Wäthults

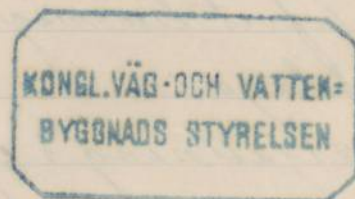
A. P. Johansson Anders Kant

Ofranstående Köpesumma är denna
dag tillfyllo betald qvitteras. Kullaquarn
den 29 November 1892. Alfr. Andersson Amanda
Kristina Andersdotter

Wäthults A. P. Johansson Anders Kant.

På afskrifvit intyg af:

J. Larsson A. J. Svensson

Vickmeras
Ex officio
Chandberg

Sedan Kongl. Maj:t den 3. November 1893; och för af-
 dekning och odling af Wattvullens mader, tillhörande
Tierolovsgården, Helgesgården och Jönsgården i Käl-
lunga socken, Lyckås Östergården, Mellomgården
och Västergården, Sjöbær, Turtgården, Klockgår-
den, Munkagården, Heljær, Sotestorp, Vester-
gården och Östergården, Torhelstorp, Månsagården
och Kilsågård i Sköfvensö socken Stråle Lun-
nagården i Eriksbergs socken samt Slättered, Skällare
gården, Rissgården Östergården, Mellomgården, Västergården
och Bodin i Mjelldrunga socken och Gåsensås Hörad
af Elfsborgs län, enligt en af Landtbruksingenjören
H. Steinmetz upprättad af Kongl. Maj:t fastställt plan
med dertill hörande haftnadsförfog, i mader beviljat
ett lånerunderstöd af Tjugio Svä (22,000) Kronor, utgå
af 1893 års odlingsfond och lyftas å de tider, som Kongl.
Wäg- och Vattenbyggnadsstyrelsen eger att bestämna,
 så, och i enlighet med Riksdagens för dylikt Statsbidrag
 åtnjutande gifna, af Kongl. Maj:t gillade Föreskrifter,
 hafva undertecknade, enligt beilagda protokoll af den
 10de Februari 1894 af deligarne i företaget i alla till Direktion,
 i och för detta företag med Kongl. Wäg- och Vattenbygge-
 nadstyrelsen, å Kongl. Maj:t och Kronans vägnar, afslutat
 följande Kontrakt, hvarigenom vi å vederbörande intressenters
 i arbetsföretaget vägnar åtaga och förbinda oss:

#1.

Att arbetet, hvarvid vi äro skyldiga att underkasta oss
 alla de villkor och kontroller, som af Kongl. Maj:t
 prövas lämpliga och nödiga, skau utföras sålunda,
 att Wattenafledningen och afdekningen för odlingsar-
betet skola vara påbörjade före 1 Juli 1894 och
färdigordade senast den 1 September 1895. Samt odlingen vara
utförd inom den 1 September 1896. att i noggran afverusstäm-

0200+2
mellan med den fastställda arbetsplanen, utan att anspråk
på ytterligare bidrag af allmänna medel må vidare kunna
väckas. Och om de genom Kontant liufkast, materialier, arbete
eller annat bidrag bestrida hvad till hela odlingsfåretaget
tillbordande. Man erfäras utafver det länade länkei-
draget, samt de utförda arbetena, så länge någon del af
lånet återstår af guldin, vederbärligen sändskälla.
§ 2.

Att i händelse af afvikelse, utan dertill erhållen vederbörig
tillåtelse, skett från den fastställda arbetsplanen, eller arbetet,
utan att anständer med det sammans utfärande blifvit af
Kongl. Maj:ts medgifvet, icke inom därför bestäm-
d tid tillbordats,

eller annu innan vatten aflädnings-, afdiknings- och od-
lings arbetet blifvit tillbordadt, afsynadt och godkändt,
Kongl. Wäg- och Wattenbyggnadsstyrelsen skulle
finna den säkerhet, som blifvit för Kontraktets
fullgörande stald, icke vidare vara nöjaktig, eller
om, innan lånet blifvit genom lagakraft egande
beslut får deladt på de hemman, hvilka för återbetal-
ningen skola ansvara, Kongl. Statskontoret skulle
finna den säkerhet, som blifvit för lånet stald, icke
vidare vara nöjaktig, och ny säkerhet, som af veder-
börande myndighet godkännes, icke varder inom
bestäm d tid aflemnad,

eller om den bestäm d annuiteten icke varder i behörig
tid erlagd, det ankommer på Kongl. Maj:ts att låta in-
ställa till vidare utbetalning af Statsbidraget samt åter-
fordra hvad deraf uppburits, att på en gång eller efter-
hand till Kongl. Statskontoret inbetalas inom den tid,
som af Kongl. Maj:ts bestämmes. Och skola vi
å sändande lyftade och återburna medel jemväl
erlägga fem Procent årlig ränta från lyftnings-
dagen till dess återbetalning sker.

§ 3.
Att för den tjänsteman, som af Kongl. Wäg- och Wat-
tenbyggnadsstyrelsen eller Kongl. Landbrukstyrelsen
får ordnas att i arbetet verkställa besigtning, uppvisa
den för det samma gillade planer med dertill hörande
plan- och profilritningar jemte de räkensträper, hvil-
ka blifvit förda afver fåretaget, samt det eller de
Kontrakt om arbetets afvertagande på entreprenad till
vissa delar eller i dess helhet, som nämligen afslutats,
samt att till Kongl. Wäg- och Wattenbyggnadsstyrelsen
aflemna uppgift å den person, å hvilken fåretagets
utfärande i hvad det rör sig af vattenafledningen anför-
tros.

§ 4.
Att, efter utfärande utaf den del af lånet, som enligt
skild bestäm melse får lyftas på grund deraf, att arbetet blif-
vit börjat, vid hvarje af de följande lyftningstider
na, innan ytterligare lånemedel må utbeaktas, hos
Kongl. Statskontoret få se intyg af Kongl. Wäg- och
Wattenbyggnadsstyrelsen att, enligt hvad derstädes nöjakt-
ligt styrkts, så mycket af arbetet blifvit utförat, som
nämligen kan anses om otvåra hvad i förhållande till det
beräknade lånunderskottet belöper å hvad af lånet redan
utbeaktats. Och skall, så vida icke Kongl. Maj:ts med
afseende å särskilda förhållanden, förklarar skälig
n orlunda förordna, någon del af lånet i Kongl. Statskon-
toret innesluta, intill dess vattenaflednings och afdiknings
arbetet är afsynadt och godkändt.

§ 5.
Att vid afslutande af detta Kontrakt till Kongl. Wäg- och
Wattenbyggnadsstyrelsen afverställa, för att i dess arkiv förvaras,
bestyrkt kopia af den gillade planer med dertill hörande
plan- och profilritningar för arbetet och bestyrkta afskrifter
af dertill hörande godkända betänkande och kostnadsförslag,

afvensom att, deris i någon afvikelse under arbetets utförande med vederbörlig tillätselse vidtagits, inman skifta delen af länunderstödet lyftes, till Kongl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen aflemna fullständig beskrifning jemte ritning, beträffande hvar arbetet, följande af denna afvikelse utförts.

Att godtgöra alla höftnader utan undantag, af hvad namn de vara må, som i följande detta lån förantagas för Kongl. Statskontoret.

Att för fullgörandet af detta kontrakt afvensom för lyftade Statsmedlens återbäring, i fall mot kontraktet brytes, ställa sådan säkerhet, som af Kongl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen godkännes, samt för länunderstödet afgifva sådan skuldgaranti och säkerhet för dess uppfyllande, som af Kongl. Statskontoret antagas.

Två yttermera vipo äro här af två lika lydande exemplar upprättade, som skedd i Häljarp den 10 Febr. 1894.

H. J. Pettersson
ägare af 1/4 mtl. Risgård Öfver
i Mylledrunga socken samt
1/4 mtl. Mylledrunga Torp, härad
tal. v. till 8,300 kronor.

Gustaf Johansson
Tibbarp ägare af
1/4 mtl. l. v. till 3600
Kronor
Skölfsnäs socken

Att H. J. Pettersson och Gustaf Johansson i begges väri närvaro egenhändig under tecknadt förstående kontrakt intyga Häljarp som ofruan

H. Johanson
Agronom
adr. Skölfsnäs

G. Emil Lundblad
Tolkstallmästare
adr. Skölfsnäs

Med stöd af Kongl. brefv. den 3 November 1893 antager Kongl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen, i Kongl. Majts och Kronans vägnar, detta Kontrakt. Stockholm den 26 April 1894.

[Signatures]

975/95

Godkänd 7895

Beris.

om verkställd afgränsning i "afdikning och odling af våthulls mader, tillhörande Perolögården, Helgetgården och Jonsgården i Källunga socken, Lyckas Ötergården, Mellomgården och Västergården, Tibbarp, Prestegården, Klockargården, Munkgården, Heljarp, Löttestorp Västergården och Ötergården, Tärkilstorp Måndagården och Ålsagården i Skölfsnäs socken, Stråte Lunnagården i Erikstads socken samt Håttared Skällaregård, Risgård Ötergården, Mellomgården, Västergården och Roden i Mylledrunga socken och Gästene härad af Elfsborgs län.

Stäm af Kongl. Majt fastställt 3 Nov. 1893. Beriljadt understödet från 1893 års odlingsfrad. ut i form af lån utgå med 22000 Kronor.

Kontrakt om arbetets utförande i Kongl. Majts och Kronans vägnar antaget 26 April 1894.

Enligt Kontraktet fastställt termin: för vattenafledning och diknings-arbetets utförande 1 Sept. 1895.

för odlingsarbetets utförande 1 Sept. 1896.

Beräknad kostnad enligt den fastställda arbetoplanen tillhörande kostnadsförslag för vattenafledning och dikning: 25000 kr
" odling 2939.90

Summa Kr. 27.939.90

Lösen: 1.50
Stamp 0.50
Sum 2.00 kr

Vid af understecknad den 25te Junis
verkställd besigtning af ofrauskefria
arkite i afseende på vattenafledningen
och dikningen har det samma befunnits
utfördt i öfreastämman med gillad
arkiteplan, och kan arkitet i berörda
afseende sålunda ha godkännande
förordas.

Uddevalla den 26 Juli 1895.

C. Höhnell

287/94

Protokoll hållet vid sammanträde med delegaterna i
Wäthustmaders tarvläggningens färitag i Käljarp den 10^{de}
Februari 1894. hvilket sammanträde utgjorde extra
bolagsstämma. §1

Bolagsstämman erkändes vara i laga ordning
kungjärd, hvilket äfven bekräftades genom bevis å
de kungäulser som blifvit i vederbörande kyrkor
uppläpte. §2

Närvarande voro färitom understecknade styrelse-
man, kyrkoherden A. Hallquist Johannes Petersson
i Sötefjärps Österg. A. P. Johansson i Källunga Heljög.
Gustaf Johansson i Sjöbärp. A. J. Pettersson i Risgårde
Österg. August Johansson i Kättered Johan Larsson i Sö-
tefjärps Westerg. Herman Carlsson i Lyckås C. Johans-
son i Lunnag. Johan Gustafsson i Källunga Per Olofsg.
Alex. Henriksdson i Farkultjärp. §3

Så att utse personer, hvilka å delegaternas vägnar
skola afsluta och underskrifva kontrakt med
Kongl. Wäg- och Wattenbyggnadsstyrelsen om utbetom-
mande af 22000 kronors lån till nämnda tarvlägg-
nings och odlings färitag, samt derefter utfärda och
understeckna skuld förbindelse å samma belopp ställd
till Kongl. Statskontoret eller Ordres.

Vid frågans behandling utsågs enhälligt härtil
Kassören i färitaget hemmansegaren A. J. Petters-
son i Risgårde Österg. och hemmansegaren och le-
damoten i Direktionen Gustaf Johansson i Sjöbärp.

Dessa personer bemyndigas att lyfta Statslånet,
samt vidtaga alla för färitaget i afseende erforder-
liga åtgärder.

vänd

#4

Den arbetsledare valdes ledamoten i arbetsstyrelsen
Johan Larsson i Sjötorp Westag.

#5

Polagsintressenterna bestämde att genom ombud
hos Kongl. Statskontant lyfta det af Kongl. Maj:st.
i nåder beviljade länunderstödet.

#6

Delegarne beslutar att inga till Kongl. Stats
kontant med begäran att utfå 17000 Kronor med
allra gäfla eller så snart delegarne kan få det
behörigt bevis om arbets början och fortgång.

Merstänkt 5000 kronor på hos Kongl. Statskontoret
innyttä intill dess arbetet blifvit fullgjort af synat
och godkändt.

#7

Delegarne beslutar att vatten aflednings jämte
diknings arbetena skall vara fullbordade till den 1ste
september 1895 samt Odlingen inom den 1ste september
1896.

#8

Den att justera dagens protokoll utsågs Gustaf
Johansson i Sjötorp Ryskoberden A. Hallquist
Skälvred.

Som afvan
A. Svensson
Lysstoman

S. D. Jurlundt och godkändt
A. Hallquist Gustaf Johansson

Rätt afskrifvit betygga
J. Johansson
Lysstoman och Skälvred

289/94

Oss förtäda räkenskaper öfver Vätthults
mados torrläggnings företag utvisar
att den 2 januari 1893 hadde blifvit upplånade
samt för verkställda arbeten utbetalta
fjorton tusen två hundra fyrtio fyra (14244)
kronor 27 öre samt att ytterligare under
1893 blifvit utbetalt till Landbruksingen.
H. Seimetz 375 kronor till mjölnaren
Alfred Andersson Kullagravn för vatnets
reglering i semän 500 kr. eller tillhopa
femton tusen åtthundra nittion kronor
27 öre.

Skälvred den 17 April 1894

J. Johansson G. Emil Tumbblad